

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Wat moet en wat mag

leer-werktrajecten

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Bezoek ook de website van
Stichting Platforms vmbo
voor alle actuele informatie

Bezoek de website →

Jaarlijks volgen in totaal ongeveer 1500 leerlingen uit de basisberoepsgerichte leerweg een leer-werktraject. Omdat het om een beperkt aantal leerlingen gaat verdeeld over een relatief groot aantal vmbo-scholen (rond de 200) bouwen scholen niet heel veel ervaring op. Daar komt bij dat informatie over dit onderwerp lastig te vinden is. Daarom hebben we de informatie gebundeld in deze brochure. In de brochure leest u wat moet en wat mag als het gaat om leer-werktrajecten. Daarnaast zijn ervaringen van scholen opgenomen én staat in de bijlage een voorbeeld van een samenwerkingsovereenkomst tussen vmbo en mbo met betrekking tot leer-werktrajecten.

Bij het samenstellen van deze brochure is gebruik gemaakt van alle officiële informatie over leer-werktrajecten. In de brochure wordt leer-werktraject soms afgekort tot 'LWT'.

Als er wordt gesproken over 'vmbo', 'basis-beroepsgerichte leerweg', leer-werktrajecten', dan hebben we het over leerjaar 3 en 4 van het voortgezet onderwijs. Leerjaar 1 en 2 behoren officieel tot de onderbouw van het VO, maar leer-werktrajecten kunnen al wel in leerjaar 1 of 2 starten.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

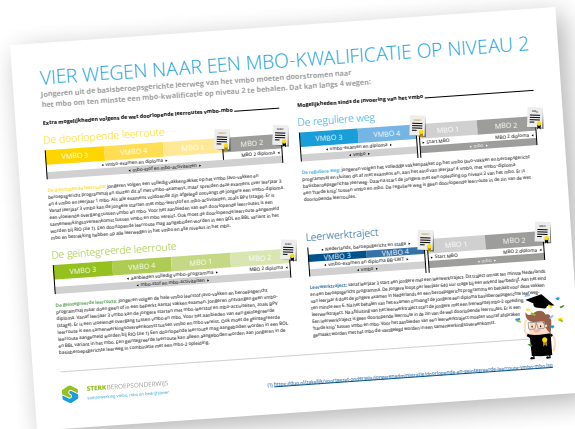
©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

01. Vier wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Een vmbo-leerling is niet klaar met zijn onderwijs carrière met het behalen van zijn vmbo-diploma. De leerling moet door naar een vervolgopleiding om daar zijn startkwalificatie te behalen. Leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg stromen over het algemeen door naar een opleiding op niveau 2 van het mbo. Een vmbo-leerling in de basisberoepsgerichte leerweg kan langs vier verschillende wegen doorstromen naar een mbo-opleiding op niveau 2.

Bijgaande infographic laat zien welke wegen er zijn.

Reguliere routes

In een reguliere route volgt een vmbo-leerling de basisberoepsgerichte leerweg, doet hij examen, haalt hij zijn vmbo-diploma en stapt hij over naar een mbo-opleiding op niveau 2. Een vmbo-school mag de basisberoepsgerichte leerweg aanbieden. Voor de profielen die aangeboden mogen worden is, per profiel, een licentie nodig.

Doorlopende en geïntegreerde leerroute

Om een doorlopende of geïntegreerde leerroute aan te mogen bieden moeten vmbo en mbo een samenwerkingsovereenkomst doorlopende leerroute hebben gesloten en moeten de routes worden gemeld bij RIO. Op de website www.sterkberoepsonderwijs.nl/doorlopende-leerroutes leest u de meest

actuele informatie over doorlopende en geïntegreerde leerroutes en de mogelijkheden die de wet doorlopende leerroute biedt. Een geïntegreerde leerroute is een variant op een doorlopende leerroutes. Een geïntegreerde leerroutes kan alleen in de basisberoepsgerichte leerweg aangeboden worden.

Leer-werktrajecten

Een leer-werktraject is een variant van de basisberoepsgerichte leerweg. In de wet op het voortgezet onderwijs (WVO) staat in artikel 10b.1: *Het bevoegd gezag kan de basisberoepsgerichte leerweg mede inrichten als leer-werktraject. Een leer-werktraject is een leerroute binnen de basisberoepsgerichte leerweg met een buitenschools praktijkgedeelte.*

Leer-werktrajecten binnen de basisberoepsgerichte leerweg

Leer-werktrajecten kunnen alleen binnen de basisberoepsgerichte leerweg aangeboden worden. De andere leerwegen in het vmbo kennen geen LWT-variant. Het is aan een school om, in samenspraak met leerling en ouders, te bepalen welke route een leerling volgt.

Bekijk de grote infographic

Ga naar bijlage →

Sometimes you can hear them grow

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Doorstroom vmbo-mbo 2 'Leerlingen die graag willen werken, bloeien op in het leer-werktraject'

Leer-werktraject, entreeopleiding, geïntegreerde route – er zijn verschillende manieren waarop leerlingen vanuit het vmbo door kunnen stromen naar mbo 2. Onderwijskundige Cock Wielaard vertelt hoe die routes vorm krijgen op de scholen van de Lentiz onderwijsgroep, en wat de voordelen zijn van de Wet doorlopende leerroutes.

Cock Wielaard
Lentiz onderwijsgroep

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Start van een leer-werktraject

Delfland, Maassluis, Vlaardingen, Schiedam, Barendrecht, Bleiswijk en Middelharnis. De Lentiz onderwijsgroep heeft een lange geschiedenis met het leer-werktraject, vertelt Wielaard. 'Voor de leerlingen aan de 'onderkant' van het vmbo is al lang duidelijk dat er maatwerk nodig is, omdat er anders een risico is dat ze niet goed doorstromen. Dat zagen we begin jaren negentig al. In die tijd waren het 'moeilijk lerende' of 'moeilijk opvoedbare' kinderen van het MLK en LOM-onderwijs. Zij kregen via het individueel beroepsonderwijs de gelegenheid om een diploma te halen.

Met ingang van het schooljaar 1991-1992 werd dat omgezet naar leerwegondersteunend onderwijs. Met de invoering in 1999 van het vmbo volgden deze leerlingen allemaal de basisberoepsgerichte leerweg. Daarmee gingen scholen ook nadenken over de vraag "Wat doen we als een leerling die basisberoepsgerichte leerweg niet kan volgen?" Om te voorkomen dat die leerlingen zonder diploma zouden uitstromen, was het nodig om variatie aan te brengen in de diplomering. Er kwamen schakeltrajecten, waarbij leerlingen bijvoorbeeld vijf jaar over de basisberoepsgerichte leerweg konden doen, in plaats van vier jaar. Vervolgens kwam er de mogelijkheid van een leer-werktraject, waarbij leerlingen minder vakken hoeven te volgen en twee keer 640 uur stage lopen bij een geaccrediteerd bedrijf, dat dit type leerling kon helpen werkvaardigheden te ontwikkelen.

'Bij het leer-werktraject ging het om een traject op maat. We werkten per leerling met een zogenaamde 'gele map' waarin stond wat een leerling gedaan moest hebben. Leerlingen die bijvoorbeeld doorgingen naar zorg en welzijn, kregen een aantal hoofdstukken van biologie. Voor techniek kregen leerlingen de relevante hoofdstukken van natuurkunde. Vervolgens stroomden ze door naar specifieke mbo 2-trajecten, bijvoorbeeld tweewielertechniek of infra. In die gele map werden de afspraken tussen vbo en mbo vastgelegd.'

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Om wat voor soort leerlingen gaat het?

‘Het zijn leerlingen die gewoon niet gericht zijn op leren, bijvoorbeeld door een lastige thuissituatie of armoede. Of leerlingen die intellectueel echt alles uit de kast moeten halen om het niveau bij te houden. Op avo-gebied hebben ze vaak moeite met de breedte van het pakket: ze zijn óf goed in Nederlands, óf rekenen lukt wel, maar bij de rest van de avo-vakken moeten ze op hun tenen lopen. Terwijl ze praktisch goed zijn en goed terecht kunnen in de zorg, techniek of groensector.’

Er zijn verschillende routes naar mbo 2.

In welk schooljaar wordt bepaald welk traject een leerling gaat volgen?

“Leerjaar drie van de basisberoepsgerichte leerweg is daarbij het belangrijkste. Dat is het jaar waarin gekeken wordt: gaat deze leerling het vmbo-diploma kunnen halen, of is hij of zij beter af in een leer-werktraject? We proberen zo lang mogelijk om de leerling op te laten gaan voor een volledig vmbo-examen binnen de basisberoepsgerichte leerweg. Gedurende het derde jaar wordt voor sommige leerlingen duidelijk dat dat niet gaat lukken. Zij stappen dan over naar een leer-werktraject. Als bijvoorbeeld rekenen of Nederlands écht een struikelblok is, wordt het de entreeopleiding. Dan weten we zeker dat de leerling altijd door kan stromen naar mbo 2.’

Wat zijn de voordelen voor jullie van de nieuwe Wet doorlopende leerroutes?

‘Er is meer zekerheid. In het verleden vroegen we ons bij een individueel traject regelmatig af: “Gaat het lukken met dit traject, of lopen we straks toch nog tegen regels aan?” Vaak waren er dan nog een-op-een-acties nodig om de doorstroom veilig te stellen. Nu weten we: met heldere afspraken en een overeenkomst tussen de vmbo- en mbo-school, is het goed geregeld.

“Met heldere afspraken en een overeenkomst tussen de vmbo- en mbo-school, is het goed geregeld”

Op bepaalde punten ligt het nog wel gevoelig. Dat gaat vooral over de geïntegreerde route vanuit het leer-werktraject naar mbo 2. Volgens het ministerie van OCW zou zo’n geïntegreerde route, dus zónder diploma vanuit het leer-werktraject, niet mogelijk zijn. Maar in de praktijk kan het toch, als er maar duidelijke afspraken zijn met het mbo. In de nieuwe regeling staat namelijk wel dat we de leerlingen het onderwijsprogramma vmbo moeten aanbieden, maar niet dat we het moeten examineren. Wanneer ik de vmbo-stof inhoudelijk voldoende heb behandeld om een leerling te laten doorstromen naar mbo 2, voldoe ik aan de wet- en regelgeving. Het geitenpaadje is dat de leerling in zo’n traject niet álle vmbo-stof krijgt,

maar het gedeelte dat hij of zij nodig heeft voor het vervolgetraject op het mbo.

Een groot voordeel als vmbo- en mbo-docenten samenwerken, is dat er veel minder risico is dat een leer-werktraject-leerling bij de overstap naar het mbo tussen wal en schip verzeild raakt. We zetten in het verleden overstapcoaches in om de leerlingen te begeleiden en een vinger aan de pols te houden of het allemaal goed ging, in de nieuwe opzet zouden die niet meer nodig zijn.’

Wat gebeurt er als een leerling het leer-werktraject niet haalt?

‘Vroeger had ik een leerling dan eigenlijk niet veel meer te bieden, maar nu is er nog een terugvaloptie: met een doorlopende leerroute kunnen ze toch doorstromen naar de entreeopleiding. Op één van onze vmbo-vestigingen hebben we een licentie om een entreeopleiding aan te bieden. Leerlingen zitten dan dus bij ons op een vmbo-school, maar volgen vanaf de derde klas in anderhalf of twee jaar een kwalitatieve mbo 1-opleiding, waarbij precies wordt bijgehouden en gecheckt wat de leerlingen hebben geleerd en gedaan. Vervolgens worden ze ingeschreven bij het mbo, dat aan de hand van hun map checkt of ze aan de examenvoorwaarden van de entreeopleiding voldoen. De leerlingen doen vervolgens een proeve van bekwaamheid en

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

krijgen dan hun diploma. Feitelijk zijn ze dus maar één dag op de mbo-school ingeschreven.

Bij dit traject willen we de nieuwe wettelijke regeling gebruiken om er echt een geïntegreerde route van te maken en de verantwoordelijkheid voor het programma samen met het mbo en de mbo-docenten te gaan dragen. Overigens zijn er ook leerlingen die de entreeopleiding, mbo 1, wel kunnen afronden, maar waarvan we aan zien komen dat ze het niveau mbo 2 uiteindelijk misschien niet gaan halen. Die leerlingen gunnen we ook een diploma. Voor hen biedt deze route wat dat betreft ook een terugvaloptie: als het op mbo 2 niet lukt, hebben ze in elk geval een diploma van de entreeopleiding.'

Zijn er eigenlijk altijd voldoende werkplekken, voor de leerlingen die het leer-werktraject volgen?

'Dat is een belangrijk punt van aandacht. Als je wilt dat leerlingen na hun opleiding door kunnen stromen naar werk, moet je in leerjaar 3 al bepalen of er straks in een bepaalde richting werkgelegenheid is. Dat is spannend. We vragen regelmatig aan mbo-collega's of ze kunnen aangeven welke doorstroomrichting wij onze leer-werktraject-leerlingen het beste kunnen adviseren, maar voor hen is het óók lastig om de werkgelegenheid over vier jaar te voorspellen. Gelukkig gaat het tot

dusver vrijwel altijd goed. Op een school in Rotterdam-Zuid hadden we een tijd lang zelfs een leer-werktraject met baangarantie. De leerlingen konden dan na hun leer-werktraject gegarandeerd aan de slag bij bedrijven in de voedingssector, bijvoorbeeld als procesoperator. Als leerlingen in de logistiek of infra werden opgeleid, garandeerden infrabedrijven of de RET dat ze daar een baan kregen. In de fietstechniek is overigens ook altijd redelijk wat werk.

Maar je moet regelmatig blijven checken of die werkgelegenheid er inderdaad nog steeds is. Deze leerlingen stappen na hun opleiding niet zo gemakkelijk over naar iets anders, juist omdat ze smaller zijn opgeleid.'

Zijn de leerlingen er blij mee?

'Dit is niet het type leerling dat zal zeggen "Wat fijn, dat maatwerk!" Het is een dankbare groep leerlingen, maar wel complex. Ze vragen veel ondersteuning. Soms heb je een leerling die niets wil en dan wordt het lastig. Het leer-werktraject is er niet voor leerlingen die niets willen, maar voor leerlingen die zeggen: "School ligt mij niet, maar ik wil wel heel graag werken". Die leerlingen bloeien in een leer-werktraject echt op.

Laatst kwam een oud-leerling trots vertellen dat ze na mbo 1 was doorgegroeid naar mbo

3. Soms hoor je pas veel later hoe het met ze is. Een voorbeeld: vmbo-leerlingen die het leer-werktraject volgden op het VMBO Maasland te Maasland, bereidden we vroeger ook voor op loonwerk in de sector Groen. Dat waren leerlingen die allemaal graag buiten waren. Laatst hoorde ik dat de gemeente Midden-Delfland veel zzp'ers heeft in loonwerk. Dat zijn die leerlingen. Ze hebben een grote machine gekocht of geleaset, en zijn een eigen loonwerkbedrijf begonnen. Zo hoeven ze niet te werken met een baas boven hen. Het is mooi om te horen dat de leerlingen op een plek terecht zijn gekomen die bij hen past. Het is een succesverhaal, dankzij de docent die daarvan destijds de trekker was.'

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Tips en adviezen van Cock Wielaard

Voor de doorstroom vmbo-mbo 2

1 Stel de keuze niet te lang uit

'In de loop van het derde jaar vmbo basisberoepsgerichte leerweg wordt de vraag: hoe lang blijf je de leerling het volledige pakket aanbieden? Wanneer laat je een leerling overstappen naar een leer-werktraject, of ga je toewerken naar de entreeopleiding? Onze ervaring is dat je uiterlijk aan het begin van leerjaar vier een besluit genomen moet hebben. De leerlingen moeten dan in leerjaar drie al een stage gelopen hebben, om aan het verplichte aantal stage-uren te komen.'

2 Leg afspraken vast

'Maak formele afspraken over doorlopende routes tussen vmbo en mbo en leg die afspraken echt vast, zodat de samenwerking niet stopt als bijvoorbeeld de docent die de samenwerking opzette met pensioen gaat.'

3 Stem lesmethoden en leerstof af

'Het is voor leerlingen heel prettig als ze op het mbo verder kunnen werken in een lesmethode die ze al kennen. Dat is een kwestie van overleg en van over en weer de methoden aanpassen. Ook het afstemmen van de leerstof is belangrijk. Het mbo begint vaak opnieuw met een deel van de stof. Zeker na de vakantie is dat wel begrijpelijk, omdat je dan de vakantiegap hebt. Nu is er in het PTA/OER zo min mogelijk overlap, en als een deel van de stof wél herhaald wordt, kunnen we uitleggen dat het belangrijk is en dat we het daarom bewust twee keer doen.'

4 Betrek al vanaf vmbo-leerjaar 3 de mbo-docenten bij het programma

'Wanneer mbo-docenten al vanaf leerjaar 3 betrokken worden bij het programma, zijn de vmbo-leerlingen al echt 'hun' leerlingen op het

moment dat die naar het mbo komen. Zo is de kans veel kleiner dat leerlingen bij de overstap tussen wal en schip raken. Voor leerlingen is de overstap naar het mbo ook minder groot, als ze een paar van hun mbo-docenten al kennen.'

5 Denk vooruit in het PTA

'Bijvoorbeeld voor het vak Nederlands in de basisberoepsgerichte leerweg ontwerpen we een PTA waar de OER al deel van uitmaakt. Als leerlingen dan toch doorstromen naar de entreeopleiding, in plaats van naar mbo 2, hebben ze in elk geval al onderdelen van het OER gedaan. Hierbij moet je wel zorgvuldig kijken: wat zijn de kwalificatie-eisen, en hoe zorg ik dat het overlapt, zodat in elk geval de onderdelen van OER op orde zijn?'

6 Leg aan leerlingen én ouders goed uit waar je naar toe werkt

'Leg, ook aan de ouders, goed uit dat je toewerkt naar een mbo 2-diploma voor de leerling, en dat je daarom soms tussendoor niet examineert.'

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

02. Leer-werktraject aanbieden

Een leer-werktraject is een variant op de basisberoepsgerichte leerweg.

Om een leer-werktraject aan te mogen bieden heeft een school geen toestemming van bijv. OCW nodig. Elke school die de basisberoepsgerichte leerweg aanbiedt mag leer-werktrajecten aanbieden. Een leer-werktraject hoeft ook nergens aangemeld te worden. Wel is er een apart vak- ilt-code voor leerlingen die een leer-werktraject volgen ([zie bijlage 4](#)).

Ga naar bijlage →

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Start van een leer-werktraject

Voor de start van een leer-werktraject is geen vast moment bepaald. Een leer-werktraject kan starten aan het begin van het vmbo, maar ook bijv. in leerjaar 3, of in de loop van het schooljaar, of aan het begin van leerjaar 4 kan ervoor gekozen worden een leerling in een leer-werktraject te plaatsen. De start van een leer-werktraject is afhankelijk van de ontwikkeling van de leerling. Belangrijk is wel dat de leerling een minimaal aantal uren stage moet hebben gelopen. Starten met een leerwerk-traject net voor het examen is niet mogelijk, omdat het minimum aantal stage-uren (640) dan niet gehaald wordt. Een LWT-leerling kan soms het niveau van de basisberoepsgerichte leerweg niet aan, maar soms gaat het ook om een leerling die niet gelukkig is in een schoolse omgeving en wel tot een diploma komt in een combinatie van school en buitenschools leren. Het is aan de school om, in overleg met leerling en zijn ouders/verzorgers, te bepalen wat een geschikt moment is voor een leerling om te starten met een leer-werktraject.

Start in de onderbouw

Een leer-werktraject kan al in de onderbouw van het VO starten.

Het buitenschoolse programma start pas in de bovenbouw van het vmbo, maar het avo-deel (het weglaten van vakken en/of programma-

onderdelen) kan al in de onderbouw. Dat kan op basis van artikel 11d vierde lid van de WVO, daarin staat:

Artikel 11d. Ontheffingen delen onderwijsprogramma; bijzondere voorschriften

1. Het bevoegd gezag van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor algemeen voortgezet onderwijs en voor voorbereidend beroepsonderwijs kan na overleg met de ouders een leerling ontheffing verlenen voor onderdelen van het onderwijsprogramma, bedoeld in artikel 11c, eerste lid, onderdeel a. Het bevoegd gezag bepaalt bij de ontheffing welk onderwijs voor de leerling in de plaats komt voor de onderdelen waarvoor ontheffing is verleend.
2. Het bevoegd gezag van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor algemeen voortgezet onderwijs en voor voorbereidend beroepsonderwijs kan voor leerlingen die daarvoor in aanmerking komen, bij de inrichting van het onderwijs afwijken van een of meer programmaonderdelen of van de voorschriften bedoeld in artikel 11c, eerste lid, onderdeel a. De laatste volzin van het eerste lid is van overeenkomstige toepassing. Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald hoe wordt vastgesteld welke leerlingen in aanmerking komen voor deze afwijkingen.

3. Voor leerlingen:

- a. die leerwegondersteunend onderwijs volgen als bedoeld in artikel 10e, of
- b. voor wie het bevoegd gezag het volgen van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 10b1 het meest geschikt acht, verzorgt het bevoegd gezag in de eerste twee leerjaren gezamenlijk ten minste 1425 uren onderwijs op basis van kerndoelen.

Start in de bovenbouw

Samenwerkingsovereenkomst

Een vmbo-school mag een leer-werktraject in de bovenbouw alleen aanbieden als ze een samenwerkingsovereenkomst over het leer-werktraject heeft met een mbo. De wet zegt hierover:

Artikel 10b7. Samenwerkings-overeenkomst met roc of aoc

1. Leer-werktrajecten worden verzorgd op grondslag van een samenwerkingsovereenkomst tussen het bevoegd gezag van de school en het bevoegd gezag van een regionaal opleidingscentrum of een agrarisch opleidingscentrum voor zover aan die instelling een basisberoepsopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onder b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs wordt verzorgd.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

2. Een samenwerkingsovereenkomst als bedoeld in het eerste lid voorziet in elk geval in de inrichting van een doorlopende leerweg tot en met de basisberoepsopleiding, bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onder b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs.

Wat er precies in een samenwerkings-overeenkomst moet staan zegt de wet niet. Samenwerkingspartners zijn vrij daar zelf vorm aan te geven. In [bijlage 2](#) is een voorbeeld van een samenwerkingsovereenkomst opgenomen. Het gaat hier om een bestaande overeenkomst die geanonimiseerd is.

In een samenwerkingsovereenkomst voor een leer-werktraject worden minder onderwerpen geregeld dan een samenwerkingsovereenkomst doorlopende leerroutes. In de overeenkomst voor een leer-werktraject wordt afgesproken dat een LWT-leerling met een diploma, liefst verwant,

kan doorstromen naar een mbo-opleiding op niveau 2 en dat partijen (de vmbo-school en de instelling voor beroepsonderwijs) zich inspannen om een LWT-leerling tot een startkwalificatie te brengen. Mogelijkheden die de wet doorlopende leerroutes biedt, zoals spreiding van het vmbo-examen, een geïntegreerde leerroute, de teambevoegdheid, een gezamenlijk PTA/OER, zijn in een leer-werktraject niet van toepassing, tenzij een vmbo-school en een instelling voor beroepsonderwijs daar samen afspraken over maken.

Heel principiële gezien is een leerling met een diploma basisberoepsgerichte leerweg/leer-werktraject toelaatbaar tot een mbo-opleiding op niveau 2, ook als de school voor vo en de instelling voor beroepsonderwijs geen samenwerking hebben. Echter, een school voor vmbo mag geen leer-werktraject aanbieden als die samenwerkingsovereenkomst er niet is. Volgens de wet is de samenwerkingsover-

eenkomst voor vmbo-scholen een voorwaarde om een leer-werktraject aan te mogen bieden. De samenwerkingsovereenkomst moet garanderen dat er over de, liefst verwante, doorstroom van LWT-leerlingen afspraken zijn gemaakt met het mbo. Een vmbo-school mag met meerdere mbo's samenwerkingsovereenkomsten rond leer-werktrajecten sluiten, zoals ook een mbo met meerdere vmbo-scholen samenwerkingsovereenkomsten kan sluiten.

Buiten het feit dat het verplicht is een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten voor het aanbieden van een leer-werktraject is het ook aan te bevelen afspraken over samenwerking, in het kader van leer-werktrajecten, vast te leggen. Als er binnen een van beide of beide instellingen andere mensen betrokken worden bij een leer-werktraject dan de mensen die de afspraken gemaakt hebben, is het goed terug te kunnen vallen op afspraken die op papier zijn vastgelegd.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

03. Doorlopende leerweg

In de wet staat dat de samenwerking tussen de school voor vo en de instelling voor beroepsonderwijs: voorziet (...) in de inrichting van een doorlopende leerweg tot en met de basisberoepsopleiding. Dit betekent dat de school voor vo en de instelling voor beroepsonderwijs zich samen verantwoordelijk voelen voor de opleiding van een LWT-leerling tot een startkwalificatie op niveau 2.

Verwant – niet verwant doorstromen

In de wet staat niet dat er sprake moet zijn van verwante doorstroom, dus dat bijv. een leerling BWI een opleiding Tegelzetten niveau 2 moet gaan volgen. In de samenwerkingsovereenkomst hoeven over deze doorstroom ook geen afspraken gemaakt te worden. Er hoeft niet te worden vastgelegd dat een leerling met vmbo-profiel X doorstroomt naar een mbo-opleiding niveau 2 met crebo-nummer XX. Het ligt wel in de lijn der verwachting om over de doorstroom van een LWT-leerling in de loop van het leer-werktraject afspraken te maken, bijv. in regulier overleg tussen vmbo en mbo. Het lijkt logisch dat een goede profielkeuze in het vmbo leidt tot een verwante doorstroom in het mbo, maar bij de start van een leer-werktraject is een leerling ongeveer 14 jaar en is het mogelijk dat hij terugkomt op een keuze of gedurende een vmbo-opleiding ontdekt dat een andere richting toch beter bij hem past. Die mogelijkheid moet en kan open blijven. Een leerling uit een leer-werktraject kan ook niet-verwant doorstromen naar het mbo. Uiteraard moet een leerling die niet-verwant doorstroomt bij 0 beginnen met zijn mbo-opleiding, waar een leerling die verwant doorstroomt wellicht wat kan versnellen.

Leer-werktrajecten kunnen in het vmbo bij alle profielen aangeboden worden, ook bij D&P dat vooral gericht is op een brede oriëntatie van de leerling. Ook bij leer-werktrajecten hoort hier een goed begeleid LOB-traject. LOB maakt onlosmakelijk onderdeel uit van de beroepsgerichte programma's, ook voor een LWT-leerling.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Doorstroom naar niveau 2

Met een LWT-diploma stroomt een LWT-leerling door naar een opleiding op niveau 2 van het mbo. Leerlingen met een LWT-diploma zijn niet toelaatbaar tot een entree-opleiding. Zij hebben, als ze geslaagd zijn voor hun examen, immers een diploma basisberoepsgerichte leerweg.

Leerweg in het mbo

Een leer-werktraject bereidt voor op een niveau 2 opleiding in het mbo. In welke leerweg die opleiding wordt gevolgd wordt niet voorgeschreven. Dat kan een BOL of een BBL-traject zijn. Het ligt in de lijn der verwachting dat een LWT-leerling een BBL-traject volgt, maar dat hoeft niet.

Afstemming vmbo – mbo

Samenwerkingspartners wordt geadviseerd het onderwijs voor vmbo en mbo op elkaar af te stemmen. Zo kan een mbo-instelling vrijstelling geven voor onderdelen van het vmbo-programma als leerlingen dat vmbo-programma volgens afspraak tussen vmbo en mbo hebben doorlopen en afgesloten. Vmbo en mbo kunnen samen afspraken maken over bijv. de inhoud van beroepsgerichte keuzevakken waardoor leerlingen die een keuzevak in het vmbo hebben gedaan een stukje van de leerstof in het mbo niet meer hoeven te doen. MBO-docenten kunnen betrokken worden bij de examinering van beroepsgerichte keuzevakken en zo zelf beoordelen of een leerling voldoende kennis en vaardigheden bezit om een gedeelte van het mbo-programma niet te doen. Dergelijke afspraken kunnen ook rond het vak Nederlands worden gemaakt, al blijft daar wel de onderhoudsplicht op het mbo bestaan.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

04. Onderwijsprogramma

In de wet staat dat de samenwerking tussen de school voor vo en de instelling voor beroepsonderwijs: voorziet (...) in de inrichting van een doorlopende leerweg tot en met de basisberoepsopleiding. Dit betekent dat de school voor vo en de instelling voor beroepsonderwijs zich samen verantwoordelijk voelen voor de opleiding van een LWT-leerling tot een startkwalificatie op niveau 2.

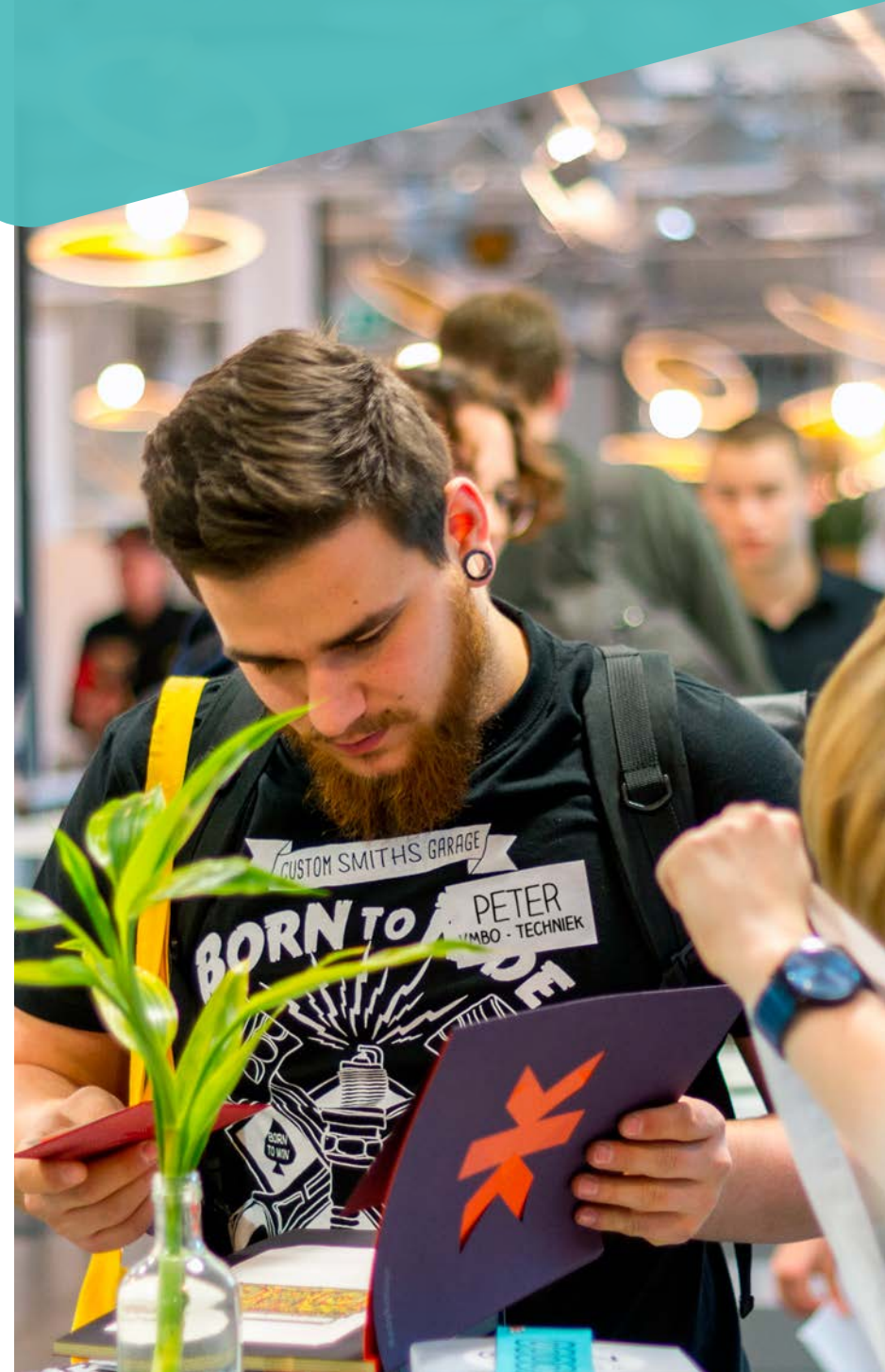
Vakkenpakket vmbo

In de wet staat (artikel 10b1):

2. Een leer-werktraject omvat in elk geval:
 - a. Nederlandse taal, en
 - b. een beroepsgericht programma. Het beroepsgerichte programma bestaat, sinds de invoering van de profielen in het vmbo, uit twee delen: een profieldeel en keuzevakken.
3. Het bevoegd gezag kan, na overleg met de leerling of diens wettelijk vertegenwoordiger, beslissen dat het leer-werktraject voor die leerling eveneens een of meer andere vakken van de basisberoepsgerichte leerweg omvat.

De wet zegt over het vakkenpakket:

Zie wetten.nl: Regeling - Eindexamenbesluit VO - BWBR0004593

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Artikel 49, zesde lid:

In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet geslaagd indien:

- hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
- hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
- hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of meer heeft behaald. (met 'derde lid' worden de beroepsgerichte keuzevakken bedoeld)

Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

Een leerling in een leer-werktraject moet ten minste examen doen in Nederland en het beroepsgericht programma. Examen doen betekent dat de leerling het vak afsluit met SE's, volgens het PTA van de school, en een CE. Voor een LWT-leerling geldt het vastgestelde examenprogramma van de basisberoepsgerichte leerweg.

Nederlands

Het examenprogramma Nederlands voor de basisberoepsgerichte leerweg geldt ook voor LWT-leerlingen. Zij volgen hetzelfde programma en doen hetzelfde examen als andere leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg. Voor de meeste leerlingen zal dit het flex-examen zijn dat tussen april en juni afgenomen kan worden. De LWT-leerlingen kunnen deelnemen aan dezelfde schoolexamens als hun medeleerling in de basisberoepsgerichte leerweg en voor hen geldt hetzelfde PTA. Leerlingen in een leer-werktraject moeten het vak Nederlands met ten minste een afgeronde 6 afsluiten.

Beroepsgericht programma

Het beroepsgerichte programma bestaat voor leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg uit een profielvak en 4 beroepsgerichte keuzevakken. Dit geldt ook voor leerlingen in een leer-werktraject. Het

profielvak wordt afgesloten met een CSPE, een school kan ervoor kiezen ook SE's af te nemen over het profielvak. Als dit het geval is, dan moet hiervoor een PTA gemaakt worden. LWT-leerlingen doen hetzelfde CSPE als andere leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg. Dit CSPE kan tussen april en juli afgenomen worden en mag ook in het derde leerjaar afgenomen worden. Het profielvak moet door LWT-leerlingen met ten minste een afgeronde 6 afgesloten worden.

Leerlingen in een leer-werktraject moeten 4 beroepsgerichte keuzevakken volgen en afsluiten. Aan deze beroepsgerichte keuzevakken worden dezelfde eisen gesteld als die gelden voor leerlingen in de basisberoepsgerichte leerweg, dus:

- de leerling kan een keuze maken uit alle beroepsgerichte keuzevakken die de school aanbiedt, ook keuzevakken die niet aansluiten op het profiel mogen gekozen worden;
- er mogen profielmodulen als beroepsgericht keuzevak aangeboden worden, met een maximum van twee profielmodulen uit eenzelfde profiel.

Beroepsgerichte keuzevakken mogen helemaal of deels buiten school aangeboden worden, bijv. in het bedrijf waar een leerling stage loopt. Wel blijft de docent verantwoordelijk voor de toetsing en afsluiting van een beroepsgericht keuzevak en moet deze toetsing en afsluiting in overeenstemming zijn met het PTA dat voor het betreffende keuzevak is opgesteld. Net als voor leerlingen in de andere leerwegen geldt dat elk keuzevak met ten minste een afgeronde 4 afgesloten moet worden. Het combinatiecijfer van de 4 beroepsgerichte keuzevakken moet ten minste een afgeronde 6 zijn.

Rekenen

LWT-leerlingen moeten schoolexamen doen in rekenen, tenzij ze examen doen in wiskunde. Leerlingen die eindexamen afleggen in het vak wiskunde zijn vrijgesteld van het schoolexamen rekenen. Voor het schoolexamen rekenen hoeft geen voldoende behaald te worden.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

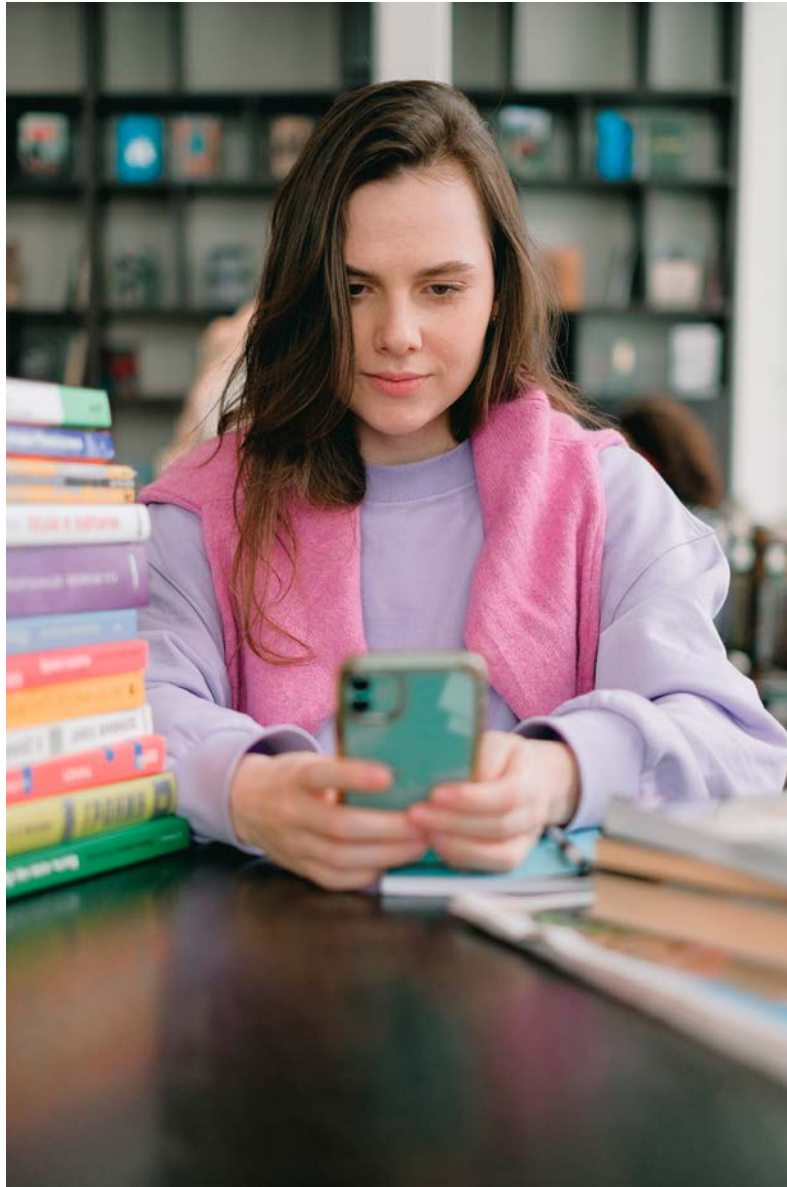
02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Meer vakken

Leerlingen in een leer-werktraject moeten ten minste examen doen in Nederlands en het beroepsgerichte programma. De samenwerkingspartners kunnen afspreken dat in meerdere vakken onderwijs gegeven wordt en dat meer vakken officieel worden afgesloten met SE's en een CE. Als er in meer vakken examen wordt gedaan, dan moet ook voor die vakken een PTA gemaakt worden en nemen leerlingen deel aan het CE voor de basisberoepsgerichte leerweg. Samenwerkingspartners kunnen ook afspreken dat delen van vakken worden gevolgd en afgesloten, bijv. van wiskunde worden wel de onderdelen 'reken, meten en schatten' en 'meetkunde' aangeboden en afgesloten, maar de andere onderwerpen niet, of van biologie volgt de leerling wel leerstof over het menselijk lichaam, maar niet over planten en dieren.

Als een leerling een deel van een programma volgt hoeft hij niet deel te nemen aan SE's en CE's en hoeft er ook geen PTA gemaakt te worden. Het is wel goed om leerlingen over het programma te informeren, zodat zij weten wat er wel en niet van hen verwacht wordt.

Afspraken over het volgen van extra vakken door LWT-leerlingen kunnen in de samenwerkingsovereenkomst opgenomen worden.

Tot 2020 was wiskunde een verplicht vak in de doorstroom naar een technische mbo-opleiding. Deze eis is komen te vervallen. LWT-leerlingen zonder wiskunde in hun pakket kunnen doorstromen naar elke mbo-opleiding op niveau 2.

Maatschappijleer, Kunst en Lichamelijk opvoeding

Over de zogenaamde verplichte vakken in het vmbo, maatschappijleer, kunst en lichamelijke opvoeding, zegt de wet niets. Het is aan de voorschool om te bepalen of LWT-leerlingen deze vakken moeten volgen. De vakken hoeven niet met een examen afgesloten te worden en deze vakken hoeven niet met een eindcijfer op de eindlijst vermeld te worden.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een digitale uitgave van:

Leerlingen die een leer-werktraject volgen moeten buitenschools leren.

De wet zegt hierover (artikel 10b1):

1. Een leer-werktraject is een leerroute binnen de basisberoepsgerichte leerweg met een buitenschools praktijkgedeelte dat ten minste 640 klokuren, verzorgd in 80 dagen, en ten hoogste 1280 klokuren, verzorgd in 160 dagen, omvat van de gezamenlijke onderwijstijd van het derde en vierde leerjaar en welk traject specifiek is gericht op het behalen van een startkwalificatie op het niveau van de basisberoepsopleiding, bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onder b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs. Elke schoolweek in het derde en vierde leerjaar omvat ten minste binnenschools onderricht.

Aantal uren per leerjaar

640 uur in 80 dagen komt neer op 8 uur per dag, twee dagen in de week, 1280 uur in 160 dagen is 8 uur per dag, 4 dagen in de week. In de regel wordt dit vertaald als: een LWT-leerling moet in 1 schooljaar 640 uur stage lopen. Het gaat hierbij om stage, niet om beroepspraktijkvorming (BPV) die mee kan tellen in het mbo.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

Leerwerk-overeenkomst

Voordat een LWT-leerling stage kan gaan lopen bij een door SBB erkend leerbedrijf moet er een leer-werkovereenkomst afgesloten worden.

Deze leerwerk-overeenkomst wordt afgesloten tussen:

- Het bevoegd gezag van de school;
- De leerling of diens wettelijke vertegenwoordigers. In de regel gaat het bij

LWT-leerlingen om minderjarige leerlingen en moeten de ouders of verzorgers van de leerling de leer-werkovereenkomst tekenen;

- Het bedrijf of de organisatie waar de leerling stage gaat lopen.

Volgens de wet regelt de leer-werkovereenkomst de rechten en plichten van de betrokken partijen en omvat de overeenkomst in elk geval bepalingen over:

- De inhoud van de stage;
- De leerdoelen die bereikt moeten worden (de beroepsgerichte keuzevakken en het profieldeel kunnen hierbij richting geven);
- De duur van de stage;
- De beoordeling: wanneer vindt die plaats en aan welke eisen moet de leerling voldoen;
- Hoe de begeleiding van de leerling geregeld is;
- Wanneer de overeenkomst voortijdig beëindigd kan worden en hoe dat moet gebeuren.

Erkend leerbedrijf

Een LWT-leerling moet stage lopen bij een erkend leerbedrijf.

De Samenwerkingsorganisatie Beroeps- onderwijs Bedrijfsleven (SBB) erkend bedrijven als leerbedrijf voor LWT-leerlingen. SBB beoordeelt eens per vier jaar elk bedrijf dat een buitenschools praktijkgedeelte verzorgt. Niet elk door SBB erkend leerbedrijf heeft ook een

erkenning voor het begeleiden van LWT-leerlingen.

In de wet staat omschreven aan welke eisen een erkend leerbedrijf moet voldoen (zie artikel 10b6).

De belangrijkste eisen die aan een leerbedrijf worden gesteld zijn:

- De begeleiding van de leerling wordt door het bedrijf geregeld. Dit moet gedaan worden door een door SBB gekwalificeerde leermeester of praktijkbegeleider.
- Als een bedrijf niet aan de eisen rond begeleiding van de leerling voldoet dan kan de erkenning ingetrokken worden.
- Het bedrijf is bereid contact te onderhouden van de begeleider van school van de leerling.
- De leerling mag niet ingezet worden als goedkope arbeidskracht op routinematig werk.

Rol van SBB

De Samenwerkingsorganisatie Beroeps- onderwijs bedrijfsleven (SBB) is verantwoordelijk voor de erkenning van leerbedrijven en stelt een overzicht van leerbedrijven beschikbaar. Zie hiervoor: <https://zoeken-mijn.s-bb.nl/Home/LeerbedrijvenPerOpleiding>, doorscrollen naar VMBO Leer-werktraject/Boris. Per vmbo-profiel zijn erkende leerbedrijven te vinden.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Tonja Heeren
Elde College

Gerrie van Doren
Elde College

Leer-werktraject op het Elde College ‘Na twee jaar ben je goed in je vak’

Het leer-werktraject is een speciale leerroute voor leerlingen die het niet redden in het reguliere programma van de basisberoepsgerichte leerweg. Op het Elde College in Schijndel volgen zij een individueel programma, met extra begeleiding en veel praktijkcomponenten.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Een voorloper, zo mag je het Elde College in Schijndel wel noemen. Hier werden bijna twintig jaar geleden al oplossingen-op-maat bedacht voor leerlingen die dreigden uit te vallen. Docente Gerrie van Doren was vanaf het begin bij de leer-werktrajecten betrokken. ‘Onze directeur had in de gaten dat leerlingen van school verdwenen. Hij zette de opdracht uit: organiseer iets voor die leerlingen, zodat ze op school zinvol bezig zijn en we ze kunnen behouden voor het onderwijs, en zodat ze goed uitstromen.’

Beroepsgerichte

Het ging om leerlingen die meerdere keren geschorst waren, die ongemotiveerd waren of uitvielen vanwege hun gedrag. Omdat de theorie te moeilijk was, omdat ze geen interesse hadden voor de schoolvakken of gewoon niet graag in de schoolbanken zaten. Er speelden niet alleen leerproblemen, maar ook sociale problemen en ontwikkelingsproblematiek, en soms alledrie tegelijk. (Van Doren: ‘Situaties waarbij je denkt: ‘Het is niet gék dat jij niet aan leren toekomt.’) Maar diezelfde leerlingen waren vaak wèl beroepsgericht. Ze hadden misschien moeite met de theorie, maar in praktische zin blonken ze uit en ze wilden graag werken. Leerlingen waarvan Gerrie van Doren zag: die komen er wel, ze hebben alleen wat meer structuur nodig.

Op de basisschool waar ze in het bestuur zat, werd gewerkt met ervaringsgericht onderwijs: leren door te dóen. Zou die vorm niet ook in het voortgezet onderwijs toepasbaar zijn? Van Doren, van oorsprong docent wiskunde en biologie, ontwikkelde samen met haar collega's op het Elde College een nieuwe vorm van ervaringsgericht onderwijs. Met veel stages, waar leerlingen in de praktijk de kennis opdeden waar ze in de schoolbanken moeite mee hadden. In het schooljaar 2001-2002 ging het leer-werktraject echt van start en in 2002-2003 werden de convenanten getekend. Inmiddels is het leer-werktraject uitgekristalliseerd tot een programma-op-maat voor leerlingen die op die manier prima uitstromen, naar werk of een vervolgopleiding. Hoe gaat dat precies in zijn werk?

Individuele leerroute

Op het Elde College volgen alle LWT-leerlingen een combinatie van stages, de kernvakken (in elk geval Nederlands en daarbij eventueel wiskunde en Engels) en alle beroepsgerichte uren van hun richting ZW, PIE, Groen of BWI. De intake-procedure begint aan het eind van het tweede jaar met een uitgebreid interview. ‘In dat gesprek gaat het erom dat we een beeld krijgen van de leerling en van wat die nodig heeft. Denken we dat je stagevaardig bent, of kunt worden? Daarbij speelt bijvoorbeeld ook mee of een leerling al een bijbaantje heeft, of verantwoordelijkheden heeft binnen het gezin of binnen een sportclub. Heeft de leerling al een duidelijk beeld van welke beroepsrichting het voor jou gaat worden?’ Wanneer leerlingen worden toegelaten tot het leer-werktraject, volgen ze een onderwijstroute op maat. Er ligt veel nadruk op het vak Nederlands, met name op de leesvaardigheid. Maar dan wel met een praktische insteek: de theorie van je scooter-rijbewijs of een sollicitatiebrief voor een stage tellen ook mee voor het vak Nederlands.

Lesmethodes worden waar nodig aangepast op de leerstijl van de leerling. ‘Ik heb verschillende lesmethodes in mijn klas liggen, dus werkt de ene methode niet voor jou, dan pak ik iets anders. Het hoeft ook niet in het vastgestelde tempo. Als jij goed bent in wiskunde, kunnen we heel snel door een methode heen gaan.’

Aangepast rooster

En het lesrooster? Ook daar kijkt Gerrie van Doren wat de leerling nodig heeft. ‘Vorig jaar was er een leerling die twee keer per week keeperstraining gaf, op vijftien kilometer fietsen van school. Als hij tot half vijf les had, haalde hij dat niet om half 6 de F-jes te trainen. Dan zeggen we: jij bent om half drie uit, zodat je je training kunt voorbereiden.’ Juist omdat het leerlingen zijn die vaak op hun tenen moeten lopen, is het belangrijk om ruimte te houden voor sport en hobby's, plekken waar ze kunnen ontspannen en ook echt meetellen.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Het rooster wordt dus op maat gemaakt, maar ligt vervolgens wel vast. Valt er een les uit? Dan blijven de leerlingen bij Gerrie in het LWT-lokaal om aan opdrachten te werken. Is een weekopdracht niet klaar omdat je niet hard genoeg hebt gewerkt? Dan plant Gerrie je de volgende week extra in.

Stages

Stages zijn een belangrijk onderdeel van het leer-werktraject. In het derde jaar lopen de LWT-leerlingen eerst twee perioden van zes weken een ochtend stage buiten hun gekozen richting, bij bijvoorbeeld een supermarkt, een stichting of op het gemeentehuis. Bij deze stage gaat het om basiservaring opdoen: op tijd komen, jezelf netjes afmelden als dat nodig is, iets vragen als je het niet snapt, doen wat er gezegd wordt,

je telefoon wegleggen, tempo maken en leren pauzeren met collega's. Halverwege de derde lopen de leerlingen een dag per week stage in hun gekozen richting en in leerjaar 4 lopen de leerlingen twee dagen stage in een bedrijf. 'Als het heel goed gaat, gaan we in januari soms over naar drie dagen stage. Zeker als de baas aangeeft dat hij het wel ziet zitten met deze leerling. Zo niet, dan probeer ik in januari een nieuwe stageplek te vinden. De bedoeling is dat de leerling aan het eind van dat jaar werk heeft in een BBL-traject.' De stages dienen meerdere doelen. Om te beginnen leren de LWT-leerlingen door het te dóen, het gaat echt om ervaringsgericht leren. Daarnaast zorgt de stage voor succeservaringen. 'Door hun stages kunnen de leerlingen iets laten zien waar ze goed in zijn. En als je ergens goed in bent en je wordt gewaardeerd, krijg je zelfvertrouwen en ga je groeien.'

Aandacht

Net zo belangrijk is dat de leerlingen instrumenten krijgen om zich in een werkomgeving staande te houden. Van Doren is dan ook niet alleen docent, maar ook coach: ze gaat op huisbezoek, begeleidt stages en leert de leerlingen bijvoorbeeld omgaan met hun emoties, als dat lastig voor hen is ('Wat doe ik als ik boos ben, wat doe ik als iets niet lukt, hoe kan ik me verweren tegen pesten?'). De ouders worden nadrukkelijk in het traject meegenomen.

Er is bijna wekelijks contact, telefonisch of via e-mail. 'Ook ouders moeten beseft krijgen dat dit leer-werktraject voor hun zoon of dochter noodzakelijk is - en ook een kans.'

Daarnaast is er regelmatig contact met de leerplichtambtenaar, schoolarts, het Centrum voor Jeugd en Gezin en jongerenwerkers. 'Het is belangrijk dat je weet hoe de lijntjes lopen zodat je snel kunt doorpakken als je zorgen hebt over een leerling, op welk gebied ook. Sommige leerlingen hebben veel bagage en soms zijn ze ook al bekend bij instanties.'

Toetsing en afsluiting

Hoe zit het intussen met de programma's van toetsing en afsluiting? Van Doren bezoekt de leerlingen op hun stage en overlegt met de beroepsgerichte docenten op school welk deel van het curriculum de leerling al in de praktijk leert en niet meer op school hoeft te doen. De insteek is dat praktische opdrachten ook in de praktijk beoordeeld worden. Soms betekent het dat de toets een paar maanden later wordt afgenomen. Een leerling die tijdens een stage met dementerende ouderen heeft gewerkt, kan na afloop de kenmerken van dementie opschrijven en weet uit ervaring hoe ze met dementerende ouderen om moet gaan. Een leerling die stage heeft gelopen in de bouw weet vanuit de praktijk wat een timmerman, stukadoor en werkvoorbereider doen. De

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

afsluitende toets van het eerste hoofdstuk, doen zij dan ook aan het eind van hun stage - ook al levert dat wel eens gefronste wenkbrauwen op bij collega's die liever vasthouden aan een vaste volgorde van de theorie, Van Doren houdt eraan vast. Als leerlingen het beste in de praktijk leren, toets je ze na de praktijk.

Uitdagingen

Het leer-werktraject is een bijzondere kans voor leerlingen en alleen bedoeld voor leerlingen die het écht nodig hebben, omdat ze het in het reguliere onderwijs niet zouden redden. 'Op dit moment heb ik twee leerlingen. Het is echt exclusief en dat is ook meteen het probleem, want het wil zeggen dat we in fte gekort zijn. Ik heb ook een aantal andere taken en begeleid ook andere leerlingen met extra onderwijsbehoeften.' Nog een uitdaging is dat er bij de stages meer begeleiding nodig is dan vroeger. Leerlingen zijn jonger (omdat ze in het primair onderwijs niet meer blijven zitten) en hebben weinig werkervaring als ze aan het leer-werktraject beginnen. 'Hier rond Schijndel werd vroeger door kinderen van dertien al volop in bijbaantjes gewerkt, bij boeren en bij installatiebedrijven. Nu gebeurt dat bijna niet meer. Als ze dertien zijn mógen ze ook nog niet eens werken. Dus veel leerlingen weten überhaupt niet wat werken is.' De invoering van nieuwe richtingen in het vmbo pakt ook niet voor alle leerlingen positief uit. 'Kooos een

leerling voorheen voor metaal, dan kon hij alleen dát doen. Nu moet zo'n leerling bij PIE ook installatietechniek en elektro doen. Maar een leerling die elektricien wil worden, vindt metaal en installatie ballast.' Zo snel mogelijk de praktijk in, werkt voor dat soort leerlingen gewoon het beste.

BBL-traject

Het doel van het leer-werktraject is om na het vierde jaar de leerlingen zo ver te hebben dat ze doorgaan naar een BBL-traject of vervolgopleiding. 'Je hoeft niet na twee jaar niveau 2 te hebben en een jaar later niveau 3, als je er iets langer over doet, is dat ook goed. Sommige leerlingen zijn zonder diploma van school gegaan, maar hebben we goed weg kunnen zetten in werk, ook dat is belangrijk.' Slagingspercentage? 'Bijna altijd 100%. Dat komt ook omdat je leerlingen twee jaar lang bewust maakt: Denk eraan, dit is je kans. Als je hier slaagt, kun je daarna gaan werken en ben je goed in je vak.'

Oud-leerlingen komen nog regelmatig vertellen hoe het gaat, of ze komen advies vragen. En moeten ze voor hun werk in de supermarkt een diploma 'Groenten en fruit' halen en krijgen ze het thuis niet georganiseerd? Dan komen ze gewoon nog een keer een ochtendje bij Gerrie in het lokaal werken. Dat kan, natuurlijk kan dat. 'Ze zijn hier altijd welkom.'

Lynn van Heeswijk
4e jaars LWT, Zorg en Welzijn

'Tijdens mijn stage
leer ik echt veel'

'Het leer-werktraject werkt voor mij echt goed. Ik had eerst hele lage cijfers, vooral voor Engels. Nu heb ik geen Engels meer en voor Nederlands en rekenen krijg ik heel goed uitleg. Bij de zorgvakken zit ik bij de rest in de klas. Op donderdag en vrijdag loop ik stage op een zorgboerderij. Daar komen dementerende mensen naartoe, wij doen dan activiteiten met ze. Bijvoorbeeld knutselen, of spelletjes.

Ik wil later in de ouderenzorg gaan werken en op mijn stage leer ik echt veel. Het belangrijkste dat ik heb geleerd is hoe je met mensen om moet gaan die dementeren. Ze vergeten soms wat ze hebben gezegd, dan vertellen ze het nog een keer. Mijn naam kennen ze bijvoorbeeld niet meer, maar mijn gezicht wel. Ze zijn blij als ze me zien.'

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Peer de Laat
4e jaars LWT, Groen

‘Als er iets is, weet Gerrie altijd een oplossing’

‘Ik loop twee dagen in de week stage op outdoorcentrum De Heische Hoeve. Ik werk bij de bedrijfsuitjes. Mensen rijden in een elektrische jeep een route door het bos, ze doen allerlei opdrachten en ik leg uit hoe alles werkt. Vorig jaar liep ik stage bij een hovenier, maar eigenlijk wil ik meer richting recreatie en sport, dus dit vind ik echt leuk. In het eerste jaar op school ben ik blijven zitten, ik had meer begeleiding nodig. Die krijg ik nu, daar ben ik blij mee. Ik heb minder vakken, maar het is vooral fijn dat ik maar één docent heb. Als er iets is, als je ruzie hebt of zo, zoekt Gerrie altijd een oplossing.

Hierna wil ik mbo niveau 2 gaan doen en daarna niveau 3 in de richting Sport en recreatie. Ik weet nog niet precies waar ik wil gaan werken, maar er is nog genoeg tijd om daarover na te denken.’

Tonja Heeren
teamleider Elde College

‘Meer leerlingen zouden hier op hun plek zijn’

‘Als ik kijk naar onze populatie, zijn er meer leerlingen die hier echt op hun plek zouden zijn, maar soms willen ouders er bijvoorbeeld niet in mee. De LWT-leerlingen zitten echt in een andere stroom dan de reguliere leerlingen, ze gaan veel stage lopen en dat is een behoorlijk andere weekinvulling dan vijf dagen in de week in de schoolbanken zitten. Ze zijn eigenlijk veel eerder volwassen.

Dit jaar hadden we twee LWT-leerlingen, maar voor hetzelfde geld zijn het er volgend jaar tien. We kiezen er niet voor om de norm te verruimen. Het leer-werktraject is er alleen voor leerlingen voor wie het echt noodzakelijk is dat ze deze intensieve begeleiding krijgen. Er is ook een praktische overweging: leerlingen in het leer-werktraject gaan altijd verder in de gekozen richting. Met een reguliere basis-opleiding kunnen ze ook nog instromen in andere richtingen en voor de meeste leerlingen is dat handiger.’

TIPS!

Tips voor andere scholen en leerkrachten

‘Diplomatiek manoeuvreren’

- Begin je op school met een leer-werktraject, maak dan één of twee docenten LWT-specialist. Zoek daarvoor mensen die flexibel zijn en goed bekend zijn met alle profielrichtingen op school. Het helpt als je diplomatiek kunt manoeuvreren, met name om collega's mee te krijgen.
- Als docent in een leer-werktraject ben jij degene die bepaalt wat het plan is voor je leerlingen. Dat wijkt vaak af van de standaard leerplannen. Het helpt als je gesteund wordt door de directie.
- Zorg voor een eigen lokaal, met eigen pc's, liefst dichtbij de lokalen van de beroepsgerichte vakken. Docenten kunnen dan tussendoor met je overleggen als er met een leerling iets is.

Meer informatie over het Elde College?

[Bezoek de website](#) →

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

Leer-werktraject op het Elde College Hoe en wat?

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

De leerlingen

Het leer-werktraject op het Elde College is bestemd voor leerlingen die het niet zouden redden in het reguliere traject. Bepalend voor toelating tot het leer-werktraject is in de eerste plaats of de leerling stagevaardig is of kan worden. Daarnaast moet een voldoende voor Nederlands en de beroepsgerichte vakken haalbaar zijn. Ook speelt mee of de leerling al een beeld heeft van de beroepsrichting die hij of zij wil gaan volgen.

Intake

Bij het kerstrapport in leerjaar 2 signaleren onderbouwdocenten welke leerlingen baat zouden kunnen hebben bij het leer-werktraject. Zij wijzen de leerling en de ouders alvast op die mogelijkheid. Bij het volgende rapport meldt de onderbouwdocent leerlingen aan bij de LWT-docent. Vervolgens komt er een informatiemiddag voor leerlingen en een informatieavond voor ouders.

Op het Elde College in Schijndel is er een
strenge selectie van leerlingen voor het leer-werktraject.
Het slagingspercentage is bijna elk jaar 100 procent.

De leerling en zijn of haar ouders stellen de leerling kandidaat voor het leer-werktraject. Dit gebeurt door middel van een brief die ouders en leerling ondertekenen. De brief wordt persoonlijk overhandigd aan de LWT-docent. Die heeft vervolgens een intake-gesprek met de leerling en gesprekken met de mentor om te bepalen of het leer-werktraject een geschikte oplossing is voor deze leerling.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Kan een leerling niet worden toegelaten voor het leer-werktraject, dan wordt gekeken of de leerling met extra ondersteuning toch door kan naar basis leerjaar 3, of volgt een doorverwijzing naar het praktijkonderwijs of speciaal onderwijs.

Onderwijsprogramma

In het derde leerjaar loopt de LWT-leerling drie keer zes weken een ochtend in de week stage. Van die drie perioden moeten er twee voldoende worden afgesloten. Halverwege de derde volgt de leerling een volle stagedag in de eigen beroepsrichting (Z&W, PIE, Groen of BWI). In leerjaar vier loopt de leerling twee dagen stage per week. Gaat het goed, dan wordt dat in januari drie dagen per week. Hierbij wordt gezocht naar een bedrijf waar de leerling na het behalen van het diploma kan blijven werken.

De rest van de week volgt de leerling op school de basisvakken van de gekozen richting, met extra begeleiding van de LWT-docent. De leerlingen volgen Nederlands, Engels en de basisvakken Z&W, PIE, Groen of BWI. Het onderwijsprogramma wordt zoveel

mogelijk toegesneden op de richting die de leerling heeft gekozen. Een BWI-leerling kan bijvoorbeeld een heftruckdiploma behalen of een VCA, een veiligheidscertificaat in de bouw.

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Het PTA wordt per leerling aangepast. Een belangrijke aanpassing is dat de leerlingen hun theorie-onderdelen afronden na hun stage. De gedachte hierachter is dat de leerlingen in het leer-werktraject de theorie al in de praktijk oefenen. Soms wordt ook op de stageplek getoetst wat de leerling beheerst.

Opbrengsten

Het doel is dat de LWT-leerlingen na het vierde jaar hun diploma basisberoepsgerichte leerweg halen en kunnen doorstromen naar een BBL-traject of naar een vervolgopleiding MBO niveau 2. Voor leerlingen die worden toegelaten tot het leer-werktraject is het slagingspercentage tegen de 100%. Het aantal LWT-leerlingen varieert per schooljaar en schommelt de laatste jaren tussen 2 en 10. In het leerjaar 2019-2020 namen twee leerlingen deel aan het leer-werktraject.

In de corona-periode waren scholen dicht en stage-adressen gesloten. Hoe hield Gerrie van Doren haar LWT-leerlingen 'bij de les'?

[Lees het hier](#) →

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

BIJLAGE 01

Wet op het voortgezet onderwijs:.

(Bron: wetten.nl - Regeling - Wet op het voortgezet onderwijs - BWBR0002399 (overheid.nl))

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Artikel 10b1. Leer-werktraject in basisberoepsgerichte leerweg

1. Het bevoegd gezag kan de basisberoepsgerichte leerweg mede inrichten als leer-werktraject. Een leer-werktraject is een leerroute binnen de basisberoepsgerichte leerweg met een buitenschools praktijkgedeelte dat ten minste 640 klokuren, verzorgd in 80 dagen, en ten hoogste 1280 klokuren, verzorgd in 160 dagen, omvat van de gezamenlijke onderwijstijd van het derde en vierde leerjaar en welk traject specifiek is gericht op het behalen van een startkwalificatie op het niveau van de basisberoepsopleiding, bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onder b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs. Elke schoolweek in het derde en vierde leerjaar omvat ten minste binnenschools onderricht.
2. Een leer-werktraject omvat in elk geval:
 - a. Nederlandse taal, en
 - b. een beroepsgericht programma.
3. Het bevoegd gezag kan, na overleg met de leerling of diens wettelijk vertegenwoordiger, beslissen dat het leer-werktraject voor die leerling eveneens een of meer andere vakken van de basisberoepsgerichte leerweg omvat.
4. Een leer-werktraject kan een maatschappelijke stage als bedoeld in artikel 6f, omvatten, indien het onderdeel uitmaakt van het onderwijsprogramma.

Artikel 10b2. Inrichting buitenschools praktijkdeel

Het bevoegd gezag stelt bij de inrichting van het leer-werktraject in elk geval vast:

- a. de organisatie van de leerlingbegeleiding vanwege het bevoegd gezag zowel binnen de school als bij het bedrijf dat of de organisatie die het buitenschoolse praktijkgedeelte verzorgt, alsmede
- b. de invulling van het buitenschoolse praktijkgedeelte en waarborgt daarbij dat niet uitsluitend eenzijdige productiewerk wordt verricht.

Artikel 10b3. Leer-werkovereenkomst

1. Het buitenschoolse praktijkgedeelte wordt verzorgd door een bedrijf of organisatie, op grondslag van een leer-werkovereenkomst, gesloten door het bevoegd gezag, de betrokken leerling of diens wettelijk vertegenwoordiger en dat bedrijf of die organisatie.
2. De leer-werkovereenkomst regelt de rechten en plichten van partijen en omvat ten minste bepalingen over:
 - a. inhoud, leerdoelen, duur, periode van en beoordelingsmaatstaven voor het buitenschoolse praktijkgedeelte,
 - b. de begeleiding van de leerling, en
 - c. de gevallen waarin en de wijze waarop de overeenkomst voortijdig kan worden ontbonden.

3. In afwijking van artikel 7:610, tweede lid tweede volzin, van het Burgerlijk Wetboek, is in geval van strijd als bedoeld in die volzin, artikel 10b3 van toepassing.

Artikel 104b. Beoordeling kwaliteit en erkenning leerbedrijven

1. Het bedrijf dat of de organisatie die het buitenschoolse praktijkgedeelte verzorgt, draagt zorg voor de begeleiding van de leerlingen binnen het bedrijf respectievelijk de organisatie.
2. Het bestuur van de Samenwerkings-organisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven, bedoeld in artikel 1.5.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, zorgt ervoor dat bedrijven en organisaties die het buitenschoolse praktijkgedeelte verzorgen eenmaal in de vier jaar worden beoordeeld aan de hand van de kwaliteitseisen in artikel 10b6. Indien daartoe door bijzondere omstandigheden aanleiding bestaat kan controle frequenter plaats vinden.
3. Het bestuur van de Samenwerkings-organisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven erkent een bedrijf of organisatie als leerbedrijf voor het buitenschoolse praktijkgedeelte of handhaaft de erkenning bij een gunstige beoordeling op grond van het tweede lid, eerste volzin. Het bestuur weigert de erkenning of trekt de erkenning in, indien de in het tweede lid, eerste volzin,

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

bedoelde beoordeling ongunstig is.

4. Het bestuur vraagt geen vergoeding voor de kosten van de beoordeling, bedoeld in het tweede lid, en de beschikkingen, bedoeld in het derde lid.
5. De erkenning vervalt van rechtswege als het leerbedrijf gedurende een aaneengesloten periode van vier jaar geen buitenschools praktijkgedeelte heeft verzorgd.
6. Indien het bevoegd gezag na het sluiten van de leer-werkovereenkomst vaststelt dat de praktijkplaats niet of niet volledig beschikbaar is, de begeleiding tekortschiet of ontbreekt, of sprake is van andere omstandigheden die maken dat het buitenschoolse praktijkgedeelte niet naar behoren zal kunnen worden verzorgd, bevordert het bevoegd gezag, na overleg met het bestuur van de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven dat een toereikende vervangende voorziening beschikbaar wordt gesteld.
7. De Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven draagt zorg voor openbaarmaking van een overzicht van bedrijven en organisaties met een erkenning op grond van het derde lid, eerste volzin.
8. Tot het verzorgen van het buitenschoolse praktijkgedeelte zijn uitsluitend bevoegd de bedrijven en organisaties met een erkenning op grond van het derde lid, eerste volzin.

Artikel 10b5. Subsidie voor taken leer-werktrajecten

1. Onze Minister verstrekt de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven, bedoeld in artikel 1.5.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, binnen het raam van de door de begrotingswetgever beschikbaar gestelde middelen subsidie voor de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 10b4.
2. De subsidie wordt per boekjaar verstrekt. De artikelen 2.4.2 en 2.4.3 van de Wet educatie en beroepsonderwijs zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10b6. Kwaliteitseisen leerbedrijven

1. Tot het verzorgen van het buitenschoolse praktijkgedeelte zijn uitsluitend bevoegd bedrijven en organisaties ten aanzien waarvan wordt voldaan aan de volgende eisen:
 - a. op de leer-werkplek of combinatie van leer-werkplekken kunnen de door het bevoegd gezag vastgestelde praktijkopdrachten daadwerkelijk worden uitgevoerd;
 - b. elke praktijkopdracht als zodanig kan in één bedrijf of organisatie worden uitgevoerd;
 - c. in het bedrijf of de organisatie is een gekwalificeerde praktijkbegeleider of

- leermeester aanwezig, die in staat is om kennis, inzicht en vaardigheden van de leerling te beoordelen, alsmede vorderingen daarin, en de leerling zowel werkinhoudelijk als pedagogisch-didactisch te begeleiden;
- d. het bedrijf of de organisatie is bereid met de in het tweede lid bedoelde mentor of docentbegeleider contact te onderhouden;
- e. de mogelijkheid om binnen hetzelfde bedrijf of dezelfde organisatie, dezelfde moederorganisatie of dezelfde branche de leerdoelen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs en de eindtermen van de entreeopleiding of basisberoepsopleiding, bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs te behalen, zonder grote overgangsdrempels voor de leerling;
- f. het bedrijf of de organisatie waarborgt dat een gekwalificeerde praktijkbegeleider of leermeester is gekoppeld aan een leerling, en dat deze leermeester ervoor zorgt dat de leerling voldoende hulp en tijd krijgt om de praktijkopdrachten uit te voeren;
- g. het productie- of dienstverleningsproces is technisch en organisatorisch voldoende gevarieerd en kan leerlingen goed praktijkmateriaal bieden en hen gedegen opleiden;

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

- h. de leer-werkplek past binnen de dagelijkse bedrijfsvoering;
- i. het bedrijf of de organisatie is bereid de leerling de vereiste praktijkopdrachten uit te laten voeren en het werk en het stageverslag te bespreken en te beoordelen;
- j. het bedrijf of de organisatie is geschikt voor de betrokken leeftijdsgroep waar het gaat om onder meer ruimte om te leren of fouten te maken, erkenning van jong zijn;
- k. het bedrijf of de organisatie respecteert, voor zover van toepassing, het multiculturele karakter van de leerlingpopulatie.

2. Het bevoegd gezag draagt zorg voor beschikbaarheid van een gekwalificeerde mentor of docentbegeleider die de voortgang op de leer-werkplek alsmede de integratie tussen het binnenschools en buitenschools programma bewaakt.

Artikel 10b7. Samenwerkings-overeenkomst met roc of aoc

6. Leer-werktrajecten worden verzorgd op grondslag van een samenwerkingsovereenkomst tussen het bevoegd gezag van de school en het bevoegd gezag van een regionaal opleidingscentrum of een agrarisch opleidingscentrum voor zover aan die instelling een basisberoepsopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onder b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs

- wordt verzorgd.
7. Een samenwerkingsovereenkomst als bedoeld in het eerste lid voorziet in elk geval in de inrichting van een doorlopende leerweg tot en met de basisberoepsopleiding, bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onder b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs.

Artikel 11d. Ontheffingen delen onderwijsprogramma; bijzondere voorschriften

1. Het bevoegd gezag van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor algemeen voortgezet onderwijs en voor voorbereidend beroepsonderwijs kan na overleg met de ouders een leerling ontheffing verlenen voor onderdelen van het onderwijsprogramma, bedoeld in artikel 11c, eerste lid, onderdeel a. Het bevoegd gezag bepaalt bij de ontheffing welk onderwijs voor de leerling in de plaats komt voor de onderdelen waarvoor ontheffing is verleend.
2. Het bevoegd gezag van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor algemeen voortgezet onderwijs en voor voorbereidend beroepsonderwijs kan voor leerlingen die daarvoor in aanmerking komen, bij de inrichting van het onderwijs afwijken van een of meer programmaonderdelen of van de voorschriften bedoeld in artikel 11c, eerste lid, onderdeel a. De laatste volzin van

het eerste lid is van overeenkomstige toepassing. Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald hoe wordt vastgesteld welke leerlingen in aanmerking komen voor deze afwijkingen.

3. Voor leerlingen:
- a. die leerwegondersteunend onderwijs volgen als bedoeld in artikel 10e, of
 - b. voor wie het bevoegd gezag het volgen van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 10b1 het meest geschikt acht, verzorgt het bevoegd gezag in de eerste twee leerjaren gezamenlijk ten minste 1425 uren onderwijs op basis van kerndoelen.

Artikel 49. Uitslagbepaling LWT, zesde lid:

In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die het eindexamen vmbo in de basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 10b1 van de wet geslaagd indien:

- a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of meer heeft behaald;
- b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; en
- c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of meer heeft behaald.

Indien de vakken waarin examen is afgelegd, tezamen een eindexamen vormen van de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroeps onderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

BIJLAGE 02

Samenwerkingsovereenkomst

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Voorbeeld: Samenwerkingsovereenkomst

Leer-werktraject basisberoepsgerichte leerweg vmbo

Partijen

[Bevoegd gezag van de vmbo-school]

en

[Bevoegd gezag van de instelling voor beroepsonderwijs]

verklaren te zijn overeengekomen:

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Verwante basisberoepsopleiding: de basisberoepsopleiding, waarvan de competenties of eindtermen aansluiten bij het beroepsvoorbereidend vak, het Nederlands, de ICT en de voorbereiding op het maatschappelijk functioneren in het onderwijsprogramma van het leer-werktraject en waarvan het praktijkgedeelte gevolgd kan worden op de buitenschoolse leerwerkplek van het leer-werktraject. (De leerwerkplek voldoet op het moment dat de praktijkovereenkomst zal aanvangen aan de criteria voor een gunstige beoordeling van een landelijk orgaan ingevolge artikel 7.2.9. en 7.2.10 van de wet educatie en beroepsonderwijs).
2. Maatwerktraject: Het leer-werktraject, waaraan een zodanig beroepsvoorbereidend vak, Nederlands, ICT of voorbereiding op het maatschappelijk functioneren wordt toegevoegd, dat doorstroom tot een verwante basisberoepsopleiding mogelijk wordt.

Artikel 2. Samenwerking, doel

1. Partijen geven vorm aan een goede programmatische aansluiting tussen de leer-werktrajecten in het vmbo en de verwante basisberoepsopleidingen, zodanig dat een goede doorstroom van leerlingen mogelijk wordt.
2. Partijen werken samen voor de gehele periode van de aanvang van het leer-werktraject tot aan het behalen van een startkwalificatie.

Artikel 3. Samenwerking, onderwerpen

1. Op de school voor VO functioneert een toelatingscommissie voor toelating tot een leer-werktraject. De toelatingscommissie besluit in samenwerking met de instelling voor beroepsonderwijs over de criteria waarop tot toelating kan worden besloten tot het 4-jarig traject richting startkwalificatie, rekening houdend met de technische en organisatorische capaciteit van de instelling voor beroepsonderwijs.
2. Partijen werken samen op ieder van de onderwerpen, die in de bijlage "onderwerpen samenwerking" zijn genoemd.
3. Partijen voeren zo mogelijk het onderwijs, de leerlingbegeleiding en de examinering in het beroepsvoorbereidend vak en in de eindtermen van de basisberoepsopleiding gezamenlijk uit.
4. Partijen volgen gezamenlijk de leerlingen, die deelnemen aan een leer-werktraject en de verwante basisberoepsopleiding.

Artikel 4. Examinering leer-werktraject en toelating tot verwante basisberoepsopleiding

1. Als een leerling in overeenstemming met de gestelde criteria tot een leer-werktraject is toegelaten en hij vervolgens het leer-werktraject geheel volgens het onderwijsprogramma volgt en met gunstig gevolg

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

afsluit, verkrijgt hij een vmbo-diploma leer-werktraject, dat toegang geeft tot de verwante basisberoepsopleiding bij de instelling voor beroepsonderwijs.

Artikel 5. Recht van een leerling

1. Partijen garanderen ten opzichte van een leerling de zorgvuldige uitvoering van artikel 4.

Artikel 6. Financiën en inzet van middelen

1. Partijen maken naar gelijke maatstaf een begroting van de benodigde personele en materiële inzet van middelen om de samenwerking tot een succes te maken, waaronder de personele en materiële inzet om leer-werktrajecten van de aanvang tot aan het bereiken van de startkwalificatie uit te voeren.
2. Partijen besluiten op basis van de begroting, op basis van de beschikbare middelen van de rijksoverheid voor leer-werktrajecten en op basis van de bereidheid van leerbedrijven om een leerwerkovereenkomst, gevolgd door een praktijkovereenkomst aan te gaan, over de omvang waarin de samenwerkings overeenkomst zal worden uitgevoerd.
3. Partijen verdelen toegekende middelen naar gelang de inzet, volgens de criteria in de begroting, en verantwoord de besteding van de middelen volgens de OCW-richtlijnen financiële verslaggeving die op de betreffende partij van toepassing is.

Artikel 7. Duur van de overeenkomst

1. De samenwerkingsovereenkomst wordt aangegaan voor de duur van de leer-werktrajecten en daarop volgende studieduur van de verwante basisberoepsopleiding.
2. De samenwerkingsovereenkomst eindigt tussentijds door opzegging met een opzegtermijn van zes maanden.
3. De samenwerkingsovereenkomst eindigt zonder opzegging met onmiddellijke ingang als een van beide partijen in de toestand van surceance van betaling, faillissement of daarmee gelijkstaande situatie komt te verkeren.

In tweevoud opgemaakt en getekend door:

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

BIJLAGE 03

Sterk Beroepsonderwijs Infographic:
Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

stichting
platforms vmbo

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock Wielaard: Doorstroom vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs Infographic: Vier wegen naar een MBO-kwalificatie op niveau 2

04. Vakcodetabel leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

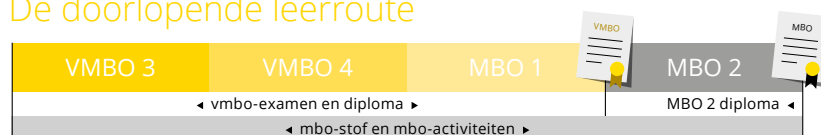

VIER WEGEN NAAR EEN MBO-KWALIFICATIE OP NIVEAU 2

Jongeren uit de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo moeten doorstromen naar het mbo om ten minste een mbo-kwalificatie op niveau 2 te behalen. Dat kan langs 4 wegen:

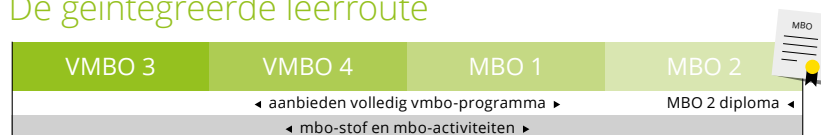
Extra mogelijkheden volgens de wet doorlopende leerroutes vmbo-mbo

De doorlopende leerroute

De doorlopende leerroute: jongeren volgen een volledig vakkenpakket op het vmbo (avo-vakken en beroepsgericht programma) en sluiten dit af met vmbo-examens, maar spreiden deze examens over leerjaar 3 en 4 vmbo en leerjaar 1 mbo. Als alle examens voldoende zijn afgelegd ontvangt de jongere een vmbo-diploma. Vanaf leerjaar 3 vmbo kan de jongere starten met mbo-leerstof en mbo-activiteiten, zoals BPV (stage). Er is een vloeiende overgang tussen vmbo en mbo. Voor het aanbieden van een doorlopende leerroute is een samenwerkingsovereenkomst tussen vmbo en mbo vereist. Ook moet de doorlopende leerroute aangemeld worden bij RIO (zie 1). Een doorlopende leerroute mag aangeboden worden in een BOL en BBL variant in het mbo en betrekking hebben op alle leerwegen in het vmbo en alle niveaus in het mbo.

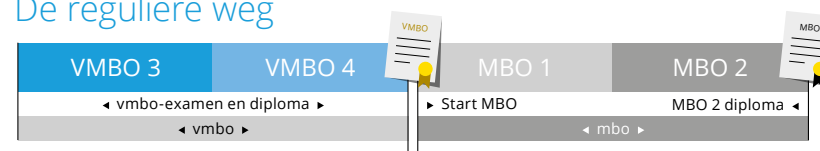
De geïntegreerde leerroute

De geïntegreerde leerroute: jongeren volgen de hele vmbo leerstof (avo-vakken en beroepsgericht programma) maar doen geen of in een beperkt aantal vakken examen. Jongeren ontvangen geen vmbo-diploma. Vanaf leerjaar 3 vmbo kan de jongere starten met mbo-leerstof en mbo-activiteiten, zoals BPV (stage). Er is een vloeiende overgang tussen vmbo en mbo. Voor het aanbieden van een geïntegreerde leerroute is een samenwerkingsovereenkomst tussen vmbo en mbo vereist. Ook moet de geïntegreerde leerroute aangemeld worden bij RIO (zie 1). Een doorlopende leerroute mag aangeboden worden in een BOL en BBL variant in het mbo. Een geïntegreerde leerroute kan alleen aangeboden worden aan jongeren in de basisberoepsgerichte leerweg in combinatie met een mbo-2 opleiding.

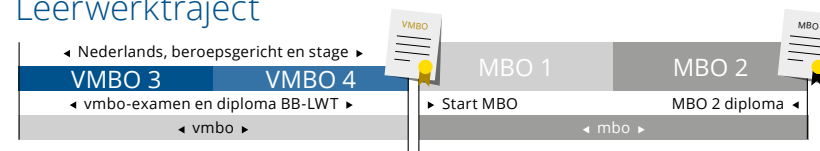
Mogelijkheden sinds de invoering van het vmbo

De reguliere weg

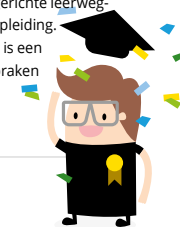

De reguliere weg: jongeren volgen het volledige vakkenpakket op het vmbo (avo-vakken en beroepsgericht programma) en sluiten dit af met examens en, aan het eind van leerjaar 4 vmbo, met vmbo-diploma basisberoepsgerichte leerweg. Daarna start de jongere met een opleiding op niveau 2 van het mbo. Er is een 'harde knip' tussen vmbo en mbo. De reguliere weg is geen doorlopende leerroute in de zin van de wet doorlopende leerroutes.

Leerwerktraject

Leerwerktraject: vanaf leerjaar 3 start een jongere met een leerwerktraject. Dit traject omvat ten minste Nederlands en een beroepsgericht programma. De jongere loopt per leerjaar 640 uur stage bij een erkend leerbedrijf. Aan het eind van leerjaar 4 doet de jongere examen in Nederlands en een beroepsgericht programma en behaalt voor deze vakken ten minste een 6. Na het behalen van het examen ontvangt de jongere een diploma basisberoepsgerichte leerweg-leerwerktraject. Na afsluiting van het leerwerktraject start de jongere met een (verwante) mbo-2 opleiding. Een leerwerktraject is geen doorlopende leerroute in de zin van de wet doorlopende leerroutes. Er is een 'harde knip' tussen vmbo en mbo. Voor het aanbieden van een leerwerktraject moeten vooraf afspraken gemaakt worden met het mbo die vastgelegd worden in een samenwerkingsovereenkomst.

 STERKBEROEPSONDERWIJS
samenwerking vmbo, mbo en bedrijfsleven

(1) <https://duo.nl/zakelijk/voortgezet-onderwijs/jongerenadministratie/doorlopende-en-geintegreerde-leerroute-vmbo-mbo-jsp>

INHOUD

- 01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmo-mbo 2

- 02. Leer-werktraject
aanbieden

- 03. Doorlopende leerweg

- 04. Onderwijsprogramma

- 05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

- 01. Wet op het
voortgezet onderwijs

- 02. Samenwerkings-
overeenkomst

- 03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

- 04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

- 05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

BIJLAGE 04

Vakcodetabel leer-werktrajecten

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

Profiel

Afkorting

Code

Bouwen, wonen, interieur

BWI

7011

Produceren, installeren, energie

PIE

7111

Mobiliteit en transport

M&T

7211

Media, vormgeving, ict

MVI

7311

Economie en ondernemen

E&O

7411

Horeca bakkerij en recreatie

HBR

7511

Zorg en welzijn

Z&W

7611

Groen

Groen

7711

Maritiem en techniek

MaT

7811

Dienstverlening en producten

D&P

7911

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

BIJLAGE 05

Leerlingaantallen leer-werktrajecten schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Profiel	Leerjaar 3	Leerjaar 4	Totaal
Bouwen, wonen, interieur	38	74	112
Produceren, installeren, energie	45	74	119
Mobiliteit en transport	7	28	35
Media, vormgeving, ict	0	1	1
Economie en ondernemen	25	75	100
Horeca bakkerij en recreatie	21	37	58
Zorg en welzijn	100	196	296
Groen	83	148	231
Maritiem en techniek	13	17	30
Dienstverlening en producten	103	122	225

INHOUD

01. 4 wegen naar een niveau 2 opleiding mbo

Interview met Cock
Wielaard: Doorstroom
vmbo-mbo 2

02. Leer-werktraject
aanbieden

03. Doorlopende leerweg

04. Onderwijsprogramma

05. Buitenschools leren

Leer-werktraject op
het Elde College

BIJLAGE

01. Wet op het
voortgezet onderwijs

02. Samenwerkings-
overeenkomst

03. Sterk Beroepsonderwijs
Infographic: Vier wegen
naar een MBO-kwalificatie
op niveau 2

04. Vakcodetabel
leer-werktrajecten

05. Leerlingaantallen
leer-werktrajecten
schooljaar 2019 - 2020

©2021 - Versie 1
Wat moet en wat mag:
leer-werktrajecten is een
digitale uitgave van:

Colofon

Tekst en samenstelling

Jacqueline Kerkhoffs, Anne Wesseling

[Naar de website](#) →

Fotografie

Hetty van Oijen en Pexels.nl

[Stuur ons een mail](#) →

Ontwerp en vormgeving

Imageau

© Stichting Platform VMBO, oktober 2021

Aan de informatie in deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen zonder toestemming van

SPV (www.platformsvmbo.nl).